Səhər saat 06:00-dır. Bakıdan Şərqi Zəngəzura, Zəngilana yola düşən ilk mülki təyyarənin sərnişinləri kimi çox səbirsizlənirik. Bir qədər sonra minik üçün qapılar açılır, qəribə bir səssizlik var, hər kəs həyəcanlıdır…

Zəngəzurda "Zəfər yürüşü"

Zəngilanın Ağalı kəndində keçirilən ilk kütləvi idman yarışı böyük marağa səbəb oldu

45 dəqiqədən sonra buludların arasından görünən mənzərə artıq ünvana çatdığımızdan xəbər verir və eniş edən təyyarənin bələdçisi sərnişinlərə səslənir: "Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanına xoş gəlmisiniz"…

Bu tarixi bir gün idi. Çünki işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda bir il beş ay müddətinə tikilən ikinci aeroport - Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı açılışından 2 gün sonra ilk mülki təyyarəni və sərnişinləri qəbul edirdi. Bu tarixi hadisədə iştirak edənlər isə oktyabrın 22-də "Zəfər yürüşü" turnirində triatlon və duatlon mərhələləri üzrə Respublika çempionatında yarışacaq idmançılar və media nümayəndələri idilər.

Ağalıda qaynayan həyat, həyəcan dolu anlar...

Təyyarədən enərkən Zəngilan qonaqlarını tutqun və yağışlı havası ilə qarşıladı. Hava limanının əzəməti isə göz oxşayırdı. Xüsusilə qısa müddətdə işğaldan azad olunmuş torpağımızda belə bir infrastrukturun yaradılması Azərbaycanın qüdrətinin göstəricisi idi.

Beləliklə, yarışın keçiriləcəyi, 30 il sonra ilk dəfə yaşamın başladığı ünvanda - Ağalı kəndindəyik. Yolboyu hər kəs pəncərələrdən boylanır, ətrafa maraq dolu baxışlarla nəzər salırdı, yaxınlıqdakı viran qoyulan evlər isə uzun illərin qısa icmalı kimi gözləri yaşla doldururdu. Amma Ağalı kəndinin valehedici görünüşü bir andaca bütün simalarda təbəssüm yaratdı. Sanki bura hər kəsə məlhəm oldu, qürurlu hisslər yaşatdı...

Yarışdan öncə Ağalı kəndi və ağalılılarla tanışlıq fürsətimiz oldu. Onların buradakı yaşamı və xoşbəxtliyi sözün əsl mənasında üzlərindən oxunurdu. Bir müddətdən sonra yarışla bağlı son hazırlıq işləri görüldü.

Start nöqtəsində yarışın baş hakimi Balaheydər Kərimovu görən kimi elə o andaca onunla həmsöhbət oluruq. B.Kərimov qeyd edir ki, hazırlıqlara 2 gün əvvəldən başlanılıb. Bu günlər ərzində məsafələrin müəyyən edilməsi, lazımi avadanlıqların yerləşdirilməsi, bir sözlə, idmançıların yarışacağı məkanı hazır vəziyyətə gətirmək asan olmasa da, bütün komanda böyük səylə çalışıb: "Şərqi Zəngəzurda ilk kütləvi idman yarışının keçirilməsində birbaşa əməyimizin olması hər birimizi heç bir yarışda olmadığı qədər sevindirib və həyəcanlandırıb".

Bu hazırlıqlar zamanı Ağalı kənd məktəbinin şagirdlərinə triatlon idman növünün mahiyyəti, əsas xüsusiyyətləri haqqında Triatlon Federasiyasının məşqçiləri tərəfindən dərslər keçilib. Hər bir azyaşlı "Zəfər yürüşü" turnirinin uşaq qaçışı mərhələsində yarışa dəvət olunub. Baş məşqçi vurğulayır ki, əvvəlcə uşaq yarışına qatılacaq məktəblilərin sayı az idi. Ancaq görünür buradakı hazırlıqlar hər kəsdə böyük maraq oyadıb: "Çünki dünən axşam siyahıya baxanda iştirakçıların sayının 49 nəfər olduğunu görüb çox sevindik. Demək olar ki, kəndin azyaşlılarının böyük bir qismi bugünkü yarışda iştirak edəcək".

Şərqi Zəngəzurda ilk idman yarışı

Ağalı kənd meydanında qurulan səhnəyə doğru irəliləyirik. "Zəfər yürüşü" turnirinin açılış mərasimi canlarını Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda qurban vermiş Vətən müharibəsi şəhidlərinin əziz xatirəsinin birdəqiqəlik sükutla anılması ilə başladı.

Tədbirdə Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonuna daxil olan Zəngilan rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Vahid Hacıyev çıxış edərək bildirdi ki, 30 ildən sonra ilk dəfə Zəngilanda idman yarışının keçirilməsi çox önəmli hadisədir.

Milli Məclisin deputatı Rauf Əliyev isə həm yarışın, həm də Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının açılmasının əhəmiyyətindən söz açdı. Qeyd etdi ki, bütün bu tarixi hadisələr 30 illik işğal altında qalmış torpaqlarımızda bərpaquruculuq işlərinin olduqca sürətli davam etdirilməsinin bariz nümunəsidir. Deputat vurğuladı ki, belə tədbirlərin davamlı olması ölkəmiz və idmanımız üçün olduqca vacibdir.

Gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov çıxışı zamanı iki il bundan əvvəl Müzəffər Ali Baş Komandan və rəşadətli ordumuz tərəfindən torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi nəticəsində burada belə bir qürurlu günün yaşandığını vurğulayaraq artıq Şuşada, Suqovuşanda da beynəlxalq turnirlərin keçirildiyini diqqətə çatdırdı. Nazir Şərqi Zəngəzurda keçirilən ilk idman yarışı münasibətilə bütün iştirakçıları təbrik etdi, onlara uğurlar arzulayaraq yarışı açıq elan etdi.

Sanki hava da bu möhtəşəm yarışdan agah olmuşdu

Beləliklə, "Zəfər yürüşü" turnirinin triatlon mərhələsinin start götürməsi üçün Həkəri çayı üzərində salınmış süni gölə doğru yol alırıq. İlkin üzgüçülük mərhələsində idmançılar göldə 300 metr məsafəni tamamlamalı və ardınca velosiped və qaçış mərhələləri üzrə yarışı davam etdirməli idilər. Gölə yaxınlaşan zaman qara buludlardan təmizlənən göy üzünün günəşin şəfəqləri ilə bir andaca bürünməsi hər kəsi heyrətə gətirmişdi. Sanki hava da bu möhtəşəm yarışdan agah olmuşdu.

Nəhayət, suya tullanmaq üçün geri sayım başlayır və peşəkar idmançılar mübarizəyə atılırlar. Yarışçılar sırasına "dəmir məsafə"ni (3,8 km üzgüçülük, 180 km velosiped, 42 km qaçış) tamamlayan triatlonçularla yanaşı, Triatlon Federasiyasının prezidenti Elçin Əliyev də qoşulmuşdu. Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, E.Əliyev iştirakçılara dəstək məqsədilə daim triatlon üzrə keçirilən yarışlara qatılır.

Triatlon olduqca çətin idman növü olduğundan yarışanlardan dözümlülük tələb olunur. 3 sahəni özündə birləşdirən bu idman növünün soyuq havalarda keçirilən yarışlarında suyun temperaturu 16 dərəcə olduğu təqdirdə açıq su hövzələrində üzmə baş tutur. Şans da elə gətirmişdi ki, yarış zamanı göldəki temperatur 16 dərəcə idi.

Artıq triatlonçuların bəziləri üzmə mərhələsini tamamlayaraq sudan çıxır, tranzit zonadan velosipedlərini götürərək yarışa davam edirdilər. Burada isə onlar 10 kilometrlik məsafəni başa vurmalı və ardınca da 2 kilometr qaçaraq finişə çatmalı idilər. Finiş xəttində isə ilk görünən iştirakçı 21 yaşlı Toğrul Məmmədli oldu. 6 il mütəmadi olaraq triatlonla məşğul olan qalibin sevincinin həddi-hüdudu yox idi.

T.Məmmədli deyir ki, bir çox beynəlxalq yarışda iştirak etsə də, heç birində indiki qədər həyəcanlı olmayıb: "Yarışın başlamağına az qalmış qəribə hisslər keçirirdim. Bəlkə də bu həyəcanım düşmən tapdağından təmizlənmiş yurdumuzu - Zəngilanı görməyimlə bağlı idi. Bu günü həyatımda ən əhəmiyyətli günlərdən biri hesab edirəm. Bu yarışdakı birinciliyim isə qazana biləcəyim ən özəl mükafat oldu".

Ardınca qırmızı xalçaya yaxınlaşan Cəfər Məmmədov gümüş medalla 2-ci yerə sahibləndi. C.Məmmədov da Azərbaycanda triatlon idman növü üzrə seçilən idmançılardandır. "Zəfər yürüşü" turnirinin triatlon mərhələsində Cəlal Süleymanov isə müvafiq məsafələri başa vuraraq 3-cü yerin qalibi oldu.

"Atamın savaşdığı yerlərdə yarışmağım ən unudulmaz xatirəmə çevrildi"

Qadınlar kateqoriyasında birinci yerin qalibi olan Adilə Süleymanova isə yarışın yeganə qadın iştirakçısı idi. O, qeyd edir ki, triatlonla tanışlığı 2016-cı ildən olub: "Qəribəsi odur ki, mən uşaqlıqda idmana həvəs göstərməmişəm, hətta yadıma gəlir ki, idman dərslərinə belə girmirdim. Ancaq 2016-cı ildə Bakı Marafonuna qatılmaq üçün hazırlaşmışdım. Elə orada triatlon idman növünü eşidən zaman marağıma səbəb oldu. O vaxtdan üzgüçülük, velosiped üzrə də özümü təkmilləşdirərək ölkə miqyasında keçirilən yarışlara qoşuluram".

İdmançı bu yarışın onun üçün xüsusi dəyərinin olduğunu söyləyərək dedi ki, Birinci Qarabağ müharibəsində Zəngilan ərazisində gedən döyüşlərdə atası da düşmənə qarşı savaşıb: "Atamın döyüşdüyü yerlərdə bu gün yarışmağım ən unudulmaz xatirəmə çevrildi".

Finişə çatan iştirakçılar arasında gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov da var idi. Nazir velosiped mərhələsində iştirakçılara qoşularaq velosiped sürdü, daha sonra isə qaçış məsafəsini tamamlayaraq yarışı başa vurdu. Çıxışı zamanı Fərid Qayıbov qeyd etdi ki, yarışa fiziki hazırlaşmağa vaxtı olmasa da, iştirak etməyi qərarlaşdırıb: "Məsafə böyük olmadığına görə qərara gəldim ki, mən də idmançılara qoşulum. Hazırlaşmağa vaxtım olmadığı üçün bir az çətin oldu. Özümə söz vermişəm ki, idmanla məşğul olmağa vaxt tapacağam". Sonda "Zəfər yürüşü" turniri kimi yarışlarda iştirakçıların sayının çoxalmasının sevindirici hal olduğunu bildirən nazir hamını idmanla məşğul olmağa çağırdı. Bununla da turnirin triatlon mərhələsi üzrə yarış başa çatdı.

Yeniyetmələrin duatlon mərhələsi

Dualtlon mərhələsində isə Azərbaycan Triatlon Federasiyasının 18 yaşadək idmançıları mübarizə aparırdılar. Onlar əvvəlcə 2 kilometr məsafəni qaçıb, 9 kilometr velosiped sürdükdən sonra yenidən 1 kilometr qaçaraq yarışı sona çatdırmalı idilər. Yeniyetmələr arasında yarışda birinci yerin qalibi Əli Rzazadə oldu.

6 yaşından üzgüçülük idman növü üzrə hazırlığa başlayan Əli sürətli həmlələri ilə asanlıqla rəqiblərini geridə qoya bildi. Daha sonra Teymur Cəfərov 2-ci, Tamerlan Musayev isə 3-cü gələrək müvafiq yerlərin qalibləri seçildilər.

Duatlon mərhələsində qızlar arasında 1-ci yeri Medisa Təsbihi, 2-ci yeri isə Milanə Xəlilova tutdular. Milanə deyir ki, 2021-ci ildən Triatlon Federasiyasına keçsə də, mütəmadi məşqlər və bir-birindən maraqlı yarışlar onu daha çox həvəsləndirir: "İdmana üzgüçülük idman növü ilə başlasam da, qaçış və velosiped üzrə də qısa vaxtda özümü inkişaf etdirə bildim. Yarışın məhz burada, işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızdan biri olan Zəngilanda keçirilməsi isə olduqca qürurvericidir. Gələcək hədəfim tam "dəmir məsafə"ni tamamlayaraq "Ironman" titulunu qazanmaqdır".

Ağalı məktəblilərinin yarış sevinci

Duatlon yarışı başa çatdıqdan sonra "Zəfər yürüşü" turnirinin ən maraqlı mərhələsinə, 1 kilometrlik "Uşaq qaçışı"na keçid edildi. Start xəttində düzülən ağalılı uşaqlar olduqca həyəcanlı görünür, valideynləri isə müxtəlif şüarlarla onları kənardan dəstəkləyirdilər.

Sakinlərdən birinə yaxınlaşırıq. Xeyransa Zeynalova Ağalıya birinci mərhələdə köçənlərdən olduğunu bildirdi. "Bu gün iki qızım da bu yarışa qatılıb. Fidan dünəndən səbirsizlənir, bu günü böyük maraqla gözləyirdi. Düşünürəm ki, belə tədbirlərin təşkili, xüsusilə uşaqların buna cəlb edilməsi Ağalıya onları daha çox bağlayacaq. Yeni qurulan yaşamın təməllərini sarsılmaz edəcək".

Uşaq qaçışında böyük bir izdiham var idi. Digər iki yarışdan fərqli olaraq, azyaşlı idman həvəskarları startın verilməsini həyəcanla gözləyirdilər. Start səsini eşidər-eşitməz Ağalı uşaqları qaçışa başladılar və 49 məktəbli 1 kilometrlik məsafəni uğurla başa vuraraq hər biri medala layiq görüldü.

Qaliblərin mükafatlandırılması mərasimindən sonra Gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən Ağalı kənd orta məktəbinin idman zalında məktəblilər üçün bədii gimnastika, voleybol, həndbol, futbol, basketbol və digər idman növləri üzrə məşğələlər keçirildi. Onlar arasında idman mövzusunda maraqlı viktorina təşkil edildi. Qaliblərə, eləcə də tədbirdə iştirak edən bütün məktəblilərə idman ləvazimatları və digər xüsusi hədiyyələr təqdim edildi.

Son olaraq, Azərbaycan Triatlon Federasiyasının prezidenti Elçin Əliyev federasiyanın gələcək planlarını qəzetimizin əməkdaşı ilə bölüşərək qeyd etdi ki, qarşıda federasiya üzvlərini və bu idman növünə maraq göstərənləri böyük layihələr gözləyir: "2021-ci ildən etibarən triatlon idman növünün populyarlaşması və böyük müstəviyə çıxması üçün bir çox təşəbbüsü reallaşdıra bildik. Hazırkı əsas hədəfimiz isə klubların və yarışların sayını artırmaqdır. Bu bir faktdır ki, hər dəfə yeni yarışlar baş tutduqca potensial iştirakçıların da sayı çoxalır. Bu gün yarışda iştirak edən ağalılı uşaqlar arasından gələcəkdə peşəkar triatlonçular çıxa bilər".

Elçin Əliyev onu da bildirdi ki, gələn il yanvarda "Winter Triathlon" yarışı da keçirilə bilər: "Əgər hər şey plana uyğun reallaşarsa, idmançıları yeni bir turnir gözləyir. Dünya miqyasındakı hədəflər arasında isə 2024-cü ilə qədər güclü triatlonçuların hazırlığı və Olimpiya Oyunlarına qatılması yer alır".

Beləliklə, Ağalıdan ayrılıb, Zəngilan Hava Limanına yola düşürük. Medal və diplomlarla təltif edilən idmançıların isə sevinci hədsiz idi. Onlar işğaldan azad olunmuş Zəngilandan qalib ayrılırdılar...

Aydan XƏLİLOVA,
"Azərbaycan"